

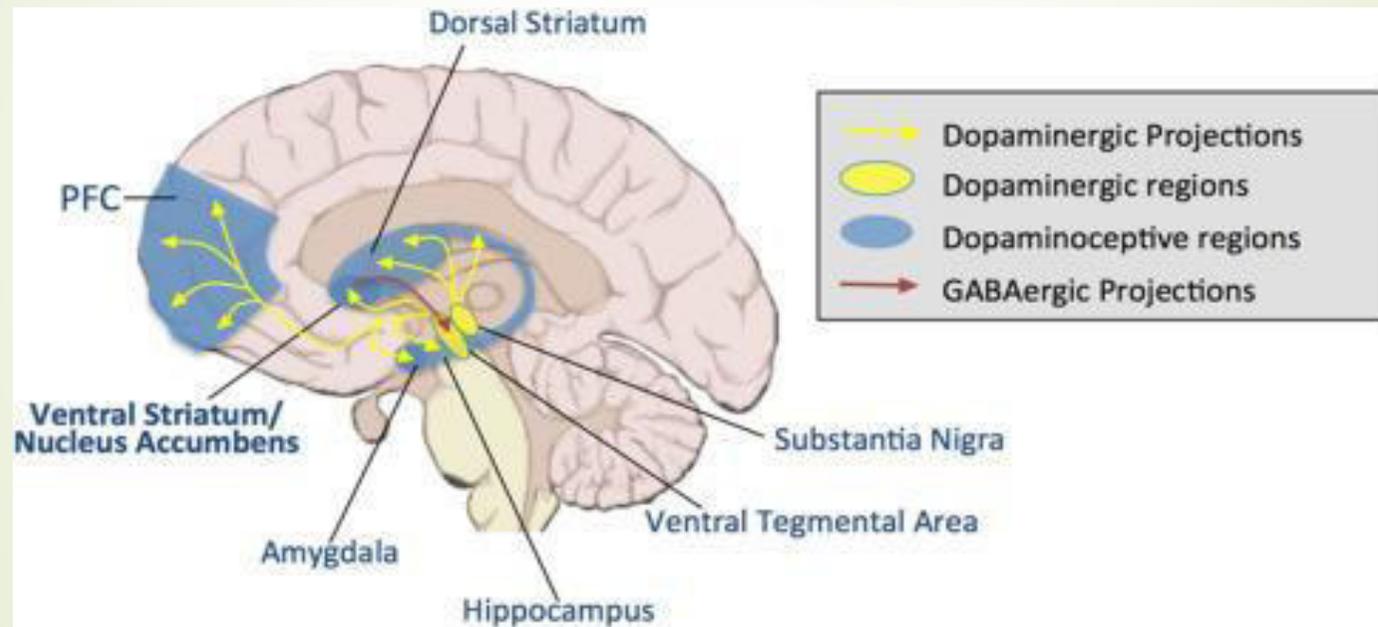
Ziekte van Parkinson en Cognitie

Cognitieve veranderingen als gevolg van de ziekte van Parkinson

- Cognitieve veranderingen bij normale ouderdom
- Cognitieve veranderingen als gevolg van Parkinson (25-40%)
- Begint mild

- Aan het begin vaak problemen in:
  - Aandacht
  - Mentaal tempo
  - Executieve functies

Minder goede samenwerking netwerken in brein

Cognitieve veranderingen als gevolg van de ziekte van Parkinson

- Later ook problemen in:
  - Visueel ruimtelijke functies
  - Taal
  - Sociale cognitie
  - Geheugen
- Niet alleen het cognitieve profiel is heel divers, maar ook het beloop laat veel variatie zien.

Hoe onderzoek je cognitieve veranderingen?

- 1. Globale cognitieve screening bij de neuroloog
- 2. Of verwijzing naar de neuropsycholoog voor een neuropsychologisch onderzoek

Wat is een neuropsychologisch onderzoek?

- ▶ Een uitgebreid onderzoek naar alle cognitieve vaardigheden die in de hersenen zitten
- ▶ Zoals aandacht, geheugen, planning, ruimtelijke handelen, herkennen van voorwerpen, taal
- ▶ Invloed van factoren als stemming, spanning, slecht slapen, initiatiefverlies, medicatie
- ▶ Informatie van partner of andere naaste heel belangrijk

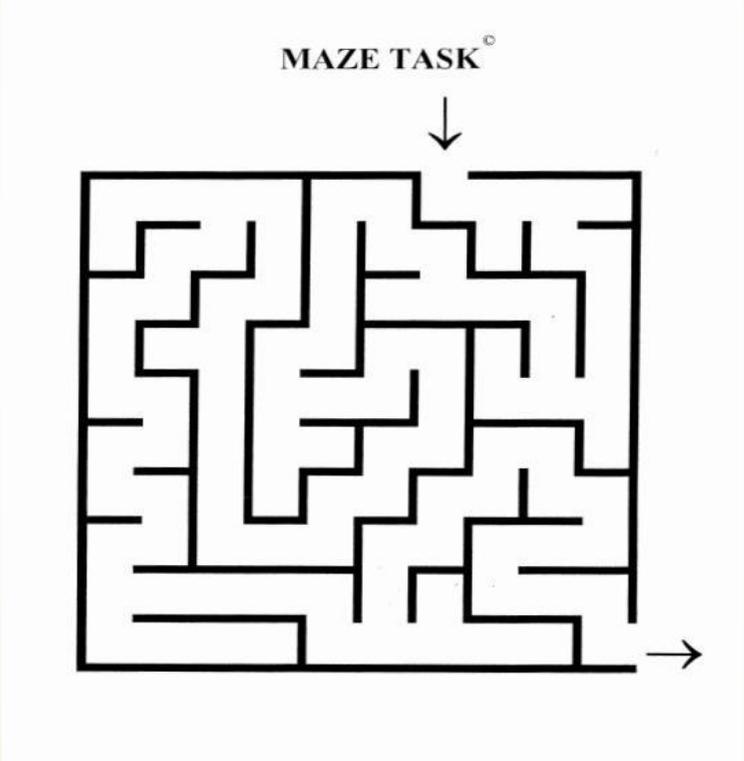
De Stroop kleur-woord Test

Green	Red	Yellow	Yellow	Red	Blue	Red	Blue	Red	Yellow
Yellow	Red	Blue	Red	Blue	Green	Red	Blue	Green	Red
Blue	Yellow	Green	Blue	Red	Yellow	Red	Blue	Green	Yellow
Yellow	Green	Yellow	Green	Red	Blue	Blue	Red	Green	Red
Blue	Red	Red	Red	Yellow	Red	Yellow	Yellow	Blue	Blue
Blue	Blue	Blue	Green	Green	Red	Red	Green	Yellow	Yellow
Yellow	Red	Yellow	Green	Yellow	Blue	Red	Blue	Blue	Red
Yellow	Green	Blue	Yellow	Blue	Yellow	Blue	Yellow	Green	Red
Blue	Blue	Red	Green	Green	Red	Green	Green	Red	Red
Yellow	Red	Green	Green	Red	Green	Red	Blue	Red	Green

© 2004 Pearson Education, Inc. All rights reserved.

ZWART GEEL PAARS GROEN
BLAUW ROOD GEEL ORANJE
ORANJE PAARS GROEN ROOD
BLAUW ZWART GEEL PAARS
GEEL ROOD ZWART GROEN
PAARS GROEN ZWART ROOD

Doel van neuropsychologisch onderzoek

- Vaststellen welke cognitieve problemen er spelen en wat hiervan de oorzaak is
- Advies hoe hiermee om te gaan
- Goede basismeting; om beloop van de cognitieve veranderingen te volgen
- Schoolse opdrachten en duurt 2-3 uur.
- Leuk om te doen!

Omgang met cognitieve problemen I

- ▶ Wat werkt voor jullie in de omgang met cognitieve problemen?

Omgang met cognitieve problemen II

- ▶ Uitleg aan omgeving. Vaak zijn het *onzichtbare* gevolgen voor de buitenwereld. Duidelijkheid geeft begrip.
- ▶ Mensen helpen in beweging te komen. Bewust motiveren, tot actie komen.
- ▶ Vaste dagstructuur
- ▶ Plezierige activiteiten

Omgang met cognitieve problemen III

- ▶ Adviezen:

- ▶ Instructie kort houden en in stapjes opbouwen
- ▶ Niet te veel informatie tegelijkertijd aanbieden; herhalen informatie
- ▶ Navragen of iemand je gehoord en begrepen heeft
- ▶ Rekening houden met vertraagd tempo
- ▶ Minder prikkels in de omgeving

Rol van de (neuro)psycholoog

- ▶ Neuropsychologisch onderzoek
- ▶ Behandeling van depressie, slaapproblemen e.d.
- ▶ Uitleg aan omgeving / educatie
- ▶ Werken aan leren omgaan met klachten, omgaan met onbegrip en acceptatie

Informatie over cognitieve veranderingen

- ▶ www.parkinson-vereniging.nl/parkinson/niet-motorische-klachten

Bedankt voor uw aandacht!

